

Interdyscyplinarność kluczem do sukcesu w leczeniu przewlekłego zapalenia zatok przynosowych (PZZP)

Dr hab. n. med. Michał Michalik¹, lek. Agnieszka Dmowska-Koroblewska²

¹ specjalista otolaryngologii, chirurgii głowy i szyi, Członek Zarządu ds. Medycznych Centrum Medycznego MML

² otolaryngolog, Centrum Medyczne MML

ISSN 2353-8600; ISSN 1230-4719; nr art. GP.202406.04 © P

Interdyscyplinarność jest dziś uważana za klucz do sukcesu terapeutycznego. Ma ona szczególne znaczenie w przypadku przewlekłego zapalenia zatok przynosowych (PZZP). Jego szybkie zdiagnozowanie i skuteczne leczenie nie jest możliwe bez udziału lekarza rodzinnego.

Zapalenie zatok przynosowych to powszechne schorzenie i jedna z najczęstszych przyczyn konsultacji lekarskich. Według ankiety przeprowadzonej na zlecenie naszej placówki w ostatnim roku problemy z zatokami miało 14% Polaków*. Objawy choroby znacząco wpływają na jakość życia pacjentów. Skarżą się oni m.in. na trudności ze swobodnym oddychaniem przez nos, spływanie wydzieliny po tylnej ścianie gardła oraz na pulsujący i przeszywający ból głowy, który nasila się przy pochylaniu do przodu.

W tym miejscu należy wspomnieć, że bóle głowy pochodzenia zatokowego są prawdopodobnie częstsze niż się sądzi. Oszacowano bowiem, że 5–6 na 10 bólów głowy uznanych za migrenę ma w rzeczywistości pochodzenie zatokowe. Warto wziąć pod uwagę przed skierowaniem pacjenta do neurologa.

Jak leczyć zapalenie zatok?

Nasza ankieta wykazała również, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nieco ponad 50% chorych przyjmowało antybiotyki z powodu zapalenia zatok. Trzeba pamiętać, że w większości przypadków ostre zapalenie zatok ma podłoże wirusowe i nie wymaga przepisania antybiotyku. Jednak terapia choroby nie zawsze jest łatwa. U niektórych pacjentów, mimo prawidłowego leczenia, zapalenie zatok może bowiem nawracać lub przejść w postać przewlekłą. W takich sytuacjach konieczne jest skierowanie chorego do otolaryngologa, który wykona badanie endoskopowe i tomografię komputerową oraz stwierdzi przyczynę choroby.

Przyczyny przewlekłego zapalenia zatok

Do najczęstszych przyczyn przewlekłego zapalenia zatok należą polipy nosa, przerost mał-

żowin nosowych dolnych i skrzywiona przegroda nosowa. Pacjenci z takimi problemami, po wyczerpaniu możliwości farmakoterapii, wymagają leczenia zabiegowego. Jeśli w tomografii zostaną stwierdzone zmiany zapalne zębopochodne, otolaryngolog skieruje chorego do stomatologa.

Zdarza się również, że pacjent jest kierowany przez stomatologa do otolaryngologa. Niekiedy w zatokach znajduje się materiał stomatologiczny i konieczny jest zabieg. Trzeba o tym pamiętać, bo pacjent z zapaleniem zatok wynikającym z problemów stomatologicznych może trafić także do lekarza rodzinnego. Nie można też zapominać, że każdy pacjent przed wszczęciem popularnych obecnie implantów zębowych powinien odbyć konsultację laryngologiczną.

Nowoczesne leczenie PZZP

Obecnie dysponujemy wieloma zabiegowymi metodami leczenia przewlekłego zapalenia zatok – od funkcjonalnej endoskopowej operacji zatok (FEOZ), poprzez balonikowanie, aż po płukanie. Warto by lekarze POZ informowali o tym pacjentów, bo przeprowadzona przez nas ankieta wykazała, że niemal 50% chorych nie słyszało o możliwości wyleczenia przewlekłego zapalenia zatok dzięki małoinwazyjnym zabiegom.

W ostatnim czasie zyskałmy również dostęp do tzw. leków biologicznych, które stanowią przełom w terapii przewlekłego zapalenia zatok przynosowych z polipami nosa. Już wkrótce z tego leczenia będzie można skorzystać także w Centrum Medycznym MML. Dołączyliśmy bowiem do ośrodków realizujących program lekowy dla chorych, którzy nie odnieśli korzyści ze standardowej farmakoterapii i leczenia zabiegowego.

*Ankieta została przeprowadzona we wrześniu 2024 r., na Ogólnopolskim Panelu Badawczym Ariadna. W badaniu wzięła udział reprezentatywna ogólnopolska próba, licząca 1136 osób. Kwoty dobrano według reprezentacji w populacji Polaków w wieku 18 lat i więcej dla płci, wieku i wielkości miejscowości zamieszkania. Badanie przeprowadzono metodą CAWI.